

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 โดยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 โดยมีวัตถุประสงค์คือ

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
- 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค
- 4) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญลัมพันธ์

กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค

5.2 วิธีดำเนินการ

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 581 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 237 คน กำหนดตามสัดส่วนแต่ละวิทยาลัยแล้วสุ่มอย่างง่าย

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามการศึกษาคำพึงพอใจของอนุรักษ์ มหาวิรวัฒน์ (2537) นำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำไปทดลองใช้กับอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม จำนวน 237 ชุด ไปส่งด้วยตนเอง นัดวัน เวลาเก็บระหว่างวันที่ 15-30 มิถุนายน 2539 ได้รับกลับคืน 237 ชุด แต่เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพียง 226 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.36

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อคำนวณค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการเปรียบเทียบความคิดเห็น โดยใช้ t-test

5.3 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1) คณะอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 โดยภาพรวม พบว่า อาจารย์ปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับ "มาก" ผู้บริหารสนับสนุนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" และสภาพแวดล้อมเอื้ออยู่ในระดับ "ปานกลาง"

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมที่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) คณะจารย์วิทยาลัยเทคนิคโดยภาพรวม พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ทุกเรื่องเรียงตามลำดับคือ สภาพแวดล้อม ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์ กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อม และด้านผู้ปฏิบัติงาน ส่วนด้านผู้บริหารไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) คณะจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ยกเว้น ในด้านผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน และการยอมรับนับถือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ "มาก"

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์ กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม พบว่า โดยภาพรวมและรายเรื่องมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 ครั้งนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจและควรแก่การนำมาอภิปรายผลหลายประการ ดังนี้

1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 76.1) เพราะ ว่าผู้ที่เข้าศึกษาต่อทางวิชาช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิง ดังนั้น อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคเขต 9 จึงมีเพศชายมากกว่า

อายุราชการส่วนใหญ่ 10-14 ปี (ร้อยละ 28.3) ทั้ง ๆ ที่อายุส่วนใหญ่ 36-40 ปี (ร้อยละ 27.0) แท้ที่จริงแล้วน่าจะมียุอายุราชการมากกว่านี้ แต่ที่พบว่าคณะจารย์วิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่มีอายุราชการไม่มากเพียง 10-14 ปี น่าจะเป็นเพราะคณะจารย์ส่วนใหญ่เรียนมาทางช่างอุตสาหกรรม สามารถทำงานด้านเอกชนประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีผลตอบแทนมากกว่าการรับราชการ

คณะจารย์วิทยาลัยเทคนิค ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนพอสมควร แต่โอกาสที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมีน้อย นอกจากจะหาหน้าที่สอนแล้วยังหาหน้าที่อื่นที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย มีชั่วโมงสอนทั้งระดับ ปวช. และ ปวส.

เฉลี่ยคนละ 30 คาบต่อสัปดาห์ จะเห็นว่าเป็นการปฏิบัติงานที่อยู๋ในเกณฑ์รับผิชอบมาก ตามเกณฑ์
กรมอาชีวศึกษากำหนดว่าอาจารย์ที่ทำหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย เช่น หัวหน้างานทะเบียนจะมีชั่วโมง
สอน 28 คาบต่อสัปดาห์ อันเป็นสาเหตุให้ไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้

ดังนั้นเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนของนักเรียน จึงควรลดงานอื่นนอกเหนืองานสอน
เพื่ออาจารย์จะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ โดยการฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อนำความรู้มา
ถ่ายทอดให้นักศึกษา ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Arciniega (1972) ของ
สุภัทรา สัจจา (2535) และของมาลี วิษณุกุล (2535)

2) ด้านการสอนของคณาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติ
อยู่ในระดับ "มาก" แสดงให้เห็นว่าคณาจารย์วิทยาลัยเทคนิคมีความสามารถขั้นขั้นซึ่งทำงานอย่าง
เต็มใจและอดทน ส่วนด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับ "ปานกลาง"

ดังนั้นผู้บริหารควรจะใช้เทคนิคในการบริหารเพื่อให้การสอนดียิ่งขึ้น โดยการกระจาย
อำนาจความรับผิดชอบไปให้อาจารย์ทุกคนเพื่อให้อาจารย์ทุกคนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ วิทยุ
สาร (2519) กล่าวว่า ถ้าอาจารย์คนใดไม่สนใจการสอน ไม่สนใจนักเรียนไม่ชวนขยายหา
ความรู้เพิ่มเติม แต่ยังอยู่ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุขนั้น ผู้บริหารควรแก้ไขโดยจะดำเนินการ
อย่างใดอย่างหนึ่งให้อาจารย์นั้นรู้สึกอึดอัดใจ รู้สึกเป็นความผิด และขาดความสุขหากไม่
ปรับปรุงตนเองให้เป็นอาจารย์ที่ดีวิธีดำเนินการเพื่อการนี้ผู้บริหารควรจะต้องใช้เทคนิคการบริหาร
และผู้บริหารจะต้องปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง เช่น ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ชื่นอำนตารวิชา
การอยู่เสมอ สนทนากับอาจารย์แต่เรื่องวิชาการ เพื่อให้อาจารย์ทุกคนรู้ว่า การสนทนากับ
ผู้บริหารนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิชาการแล้วผู้บริหารจะสนใจที่สุด

นอกจากนี้แล้วสภาพการปฏิบัติงานในเรื่องการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความแนะ
ความรู้ใหม่ ๆ กับนักศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ "น้อย" เนื่องจากว่า อาจารย์แต่ละคนต่าง
ก็มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะถ่ายทอดเนื้อหาแต่ละรายวิชาที่ตัวเองรับผิดชอบและเวลาใน
การสอนมีจำกัด ถ้าจะเชิญวิทยากรจากภายนอกมาบรรยายในชั่วโมงจะทำให้เวลาสอนไม่เพียงพอ
แต่ควรเชิญวิทยากรให้มาบรรยายในหัวข้อที่เป็นประโยชน์บ้างในบางครั้ง เช่น เรื่องยาเสพติด
โรคเอดส์ ฯลฯ เพื่อให้นักเรียนและคณาจารย์ได้มีความรู้เพิ่มเติมและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น

3) ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำงานของการปฏิบัติงานของคณาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 คือ
ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับห้องเรียนหรือโรงฝึกงานมีสภาพไม่เหมาะสมกับจำนวน นักเรียนเป็นปัญหา

ที่อยู่ในระดับ "มาก" เนื่องจากการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษามีเป็นจำนวนมาก เพราะความต้องการของตลาดแรงงานทางด้านอุตสาหกรรมมีจำนวนมาก

กรมอาชีวศึกษามีนโยบายผลิตนักศึกษาให้ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และได้จำนวนเพียงพอกับจำนวนที่ตลาดต้องการ แต่การขยายโรงฝึกงาน ห้องเรียน จัดทำได้ไม่ตรงกัน จึงเกิดปัญหานักศึกษามากกว่าจำนวนห้องเรียน โรงฝึกงาน ทำให้เกิดการแออัด เครื่องมืออุปกรณ์ฝึกงานไม่เพียงพอ ซึ่งทำให้มีผลต่อคุณภาพของนักศึกษาที่ผลิตได้อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสิทธิ สายหล้า (2530) นอกจากการจัดห้องเรียนหรือโรงฝึกงานให้เพียงพอแล้ว ควรต้องมีการดูแลรับผิดชอบความคุ้มค่าให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ทันพร้อมอยู่เสมอ และต้องมีอุปกรณ์ทันสมัยหรือมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริหารต่าง ๆ ได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว กรมอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาการอาชีวศึกษาให้ทันต่อความเจริญและวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดห้องเรียน โรงฝึกงานและวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ และมีคุณภาพ เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนของนักศึกษา ซึ่งต้องผ่านการเรียนการฝึกงานจากวิทยาลัยออกไปอย่างมีคุณภาพ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานของประเทศ

ปัญหาในการปฏิบัติงานอีกอย่างของวิทยาลัยเทคนิค คือ ปัญหาครุภัณฑ์ที่ไม่ทันสมัยเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในตลาดของการแข่งขัน จึงทำให้ครุภัณฑ์เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาชีวะในสถานศึกษาไม่ทันสมัย ประกอบกับกรมอาชีวศึกษามีสถานศึกษาจำนวนมาก การจัดหาครุภัณฑ์ทดแทนของเก่าจึงเป็นไปค่อนข้างช้า ทำให้อุปกรณ์เครื่องจักร ซึ่งนักศึกษาใช้ฝึกภาคปฏิบัติก้าวหน้าไม่ทันเครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในสถานประกอบการเอกชน ซึ่งอาจเป็นผลทำให้คุณภาพผู้สำเร็จ อาชีวศึกษามีมาตรฐานไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานได้ ดังนั้นจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะนำปัญหาการปฏิบัติงานในเรื่องห้องเรียน โรงฝึกงาน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การฝึกต่าง ๆ เข้ามาพิจารณาในการแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค และความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติต่อไป

4) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของคณาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 9 ด้าน ผู้ร่วมงาน สภาพการทำงานและการยอมรับนับถือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้อง

กับผลการวิจัยของกิตติ จอมแบ่ง (2528) คำเนิง นาแก้ว (2524) และนิยม ศิริวิเศษ (2521)

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์ กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม พบว่า โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบรายเรื่อง อาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม พบว่า ด้านเพื่อนร่วมงานมีความพึงพอใจแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่องการได้รับความช่วยเหลือเมื่อมีงานเร่งด่วน โดยอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมมีความพึงพอใจมากกว่า อาจเป็นเพราะอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมแม้จะแยกเป็นคณะวิชาต่าง ๆ จำนวนอาจารย์แต่ละคณะมีน้อยคนก็จริง แต่มีจำนวนหลายคณะวิชา และลักษณะวิชาที่สอนก็เอื้อให้อาจารย์ได้พึ่งพาอาศัยกัน ส่วนอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์มีจำนวนมากมักได้รับงานอื่นนอกเหนืองานสอนจึงทำให้ทั้งทางนการจะจัดกระจายกันไม่ได้อยู่รวมกัน ลักษณะวิชาสอนก็ต่างคนต่างสอน จึงทำให้ไม่สามารถอาศัยซึ่งกันและกันได้ดีเท่าที่อาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม

ด้านสภาพการทำงาน อาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์ มีความพึงพอใจแตกต่างกันกับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่อง การมีความพึงพอใจในบรรยากาศที่เป็นมิตรในหน่วยงาน โดยอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์ มีความพึงพอใจมากกว่า เพราะธรรมชาติวิชาที่รับผิดชอบแตกต่างกัน อาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์ไม่ต้องมีการเก็บอุปกรณ์วัสดุฝึก ส่วนอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมเมื่อเลิกสอนแล้วต้องมีการควบคุมดูแลจัดเก็บไว้เหมือนเดิม ซึ่งบางอาจารย์อาจเก็บเรียบร้อยอย่างดี บางอาจารย์อาจหาหนทางให้เสร็จ ดังนั้นเพื่อให้อาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมมีความพอใจในบรรยากาศที่เป็นมิตรในหน่วยงานมากขึ้น ควรมีการอบรมสัมมนาเพื่อให้อาจารย์ได้รู้จักกับรับผิดชอบร่วมกัน จัดเก็บอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด อนึ่งผู้บริหารควรมีการตรวจเยี่ยมโรงฝึกงาน เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษากระตือรือร้นที่จะรักษาความสะอาดร่วมกัน

ด้านการยอมรับนักถือ อาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ์ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม เรื่องงานที่ปฏิบัติอยู่ปัจจุบันทำให้มีเกียรติและมีชื่อเสียง

เนื่องจากว่าผู้บังคับบัญชามีมอบหมายงานอื่น นอกจากการสอน เช่น หัวหน้างานทะเบียน หัวหน้างานบุคลากร หัวหน้างานวัดผล เป็นต้น ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่อาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญ

สัมพันธ มีวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปได้เข้าร่วมการอบรมสัมมนาบ่อยครั้ง ทำให้ได้พัฒนาบุคลิกภาพมากกว่าอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม ดังนั้นเพื่อให้อาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมได้รับการยอมรับนับถือมากขึ้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้อาจารย์เรียนสูงขึ้น หรือเข้าร่วมอบรมสัมมนาวิชาการ จะทำให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ บุคลิกภาพ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อให้อาจารย์ได้รับการยอมรับนับถือมากขึ้น ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาอีกด้วย

ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ เรื่องการได้รับค่าตอบแทนเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ อาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม เพราะว่า การสอนของอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธ สอนหมดชั่วโมงแล้วจะหมดภาระหน้าที่เลย ส่วนอาจารย์ที่สอนคณะวิชาช่างอุตสาหกรรมสอนแล้ว บางครั้งจะมีการะงานที่จะต้องทำต่อไปรวมทั้งต้องมีการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้มีความรู้สึก ว่าทำงานหนัก แต่ได้รับค่าตอบแทนไม่คุ้มค่า

อนึ่งการสอนของอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมมักจะสอนร่วมกับคนอื่นด้านค่าตอบแทนที่ได้รับจึงต้องมีการเฉลี่ยทำให้มีความรู้สึกว่าได้รับค่าตอบแทนน้อย และไม่เป็นธรรม ดังนั้นผู้บริหารควรจัดสวัสดิการอื่น ให้ค่าชมเชยหรือให้รางวัล เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ อาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรมได้ทำงานเต็มที่ อันจะส่งผลดีต่อนักศึกษาต่อไป

อย่างไรก็ดีเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของคณาจารย์วิทยาลัยเทคนิค ระหว่างอาจารย์คณะวิชาพื้นฐานสามัญสัมพันธกับอาจารย์คณะวิชาช่างอุตสาหกรรม จะเห็นว่ามีความแตกต่างกันอยู่ในระดับน้อยไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานในวิทยาลัยเทคนิคแต่อย่างใด

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

- 1) ควรส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น หรือการเริ่มบรรจุที่ระดับการศึกษาเท่ากัน เพื่อส่งเสริมความพึงพอใจในด้านการยอมรับนับถือ
- 2) ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างอาคาร โรงฝึกงาน ห้องเรียน ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ส่งให้รับคัดเลือก เข้าศึกษาต่อ

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยเทคนิค

- 1) ควรหาโอกาสอาจารย์ไปฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อรับทราบความรู้ใหม่ ๆ และข่าวสารอย่างเป็นปัจจุบัน
- 2) ควรจัดให้มีการพบปะสังสรรค์กันระหว่างอาจารย์คณาจารย์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นการนันทนาการ
- 3) ควรเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ใหม่ ๆ แก่นักศึกษาในกิจกรรมพิเศษเฉพาะเรื่อง

5.5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์วิทยาลัยเทคนิค

- 1) ควรพัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยการหาโอกาสเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มความรู้เพิ่มเติมจากเดิม
- 2) ควรปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองให้เหมาะสมในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ
- 3) ควรเอาใจใส่ดูแลนักศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยอย่างถูกต้อง เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน

5.5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำการวิจัยขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น เช่น ระดับภาค ระดับประเทศ เป็นต้น
- 2) ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นกรณีศึกษาเฉพาะวิทยาลัยดีเด่น